

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Евгени Петров Манев

професор в УНИБИТ

за научните трудове на

д-р ГЕРГАНА ДИНИТРОВА ЙОРДАНОВА

представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ за нуждите на „Висше училище по сигурност и икономика“, в област на висшето образование 9. Сигурност и отбрана, професионално направление 9.1. Национална сигурност (Противодействие на изпирането на пари и финансиране на тероризма и пролиферация), обявен в ДВ бр. 81/11.10.2022 г.

София * 2023

1. Обща характеристика на научно-изследователската, научно-приложната и педагогическата дейност на кандидата

Документи за участие в обявения конкурс е подала д-р инж. Гергана Димитрова Йорданова. Същите отговарят на изискванията на ЗРАСРБ и на ППЗРАСРБ за заемане на академичната длъжността „доцент”.

Кандидатът е представил списък с 12 публикации, като за рецензиране са предложени само тези, с които не е участвала в други конкурси за заемане на академични длъжности и не са използвани при присъждане на научни степени.

Публикациите са както следва: 1 монография (хабилитационен труд), 1 монография на базата на защитен дисертационен труд, 10 публикации от които 1 статия и 9 доклада представени на научни конференции, всичките са със самостоятелно авторство.

Предложените за рецензия трудове отговарят напълно на изискванията и стандартите за академични публикации, имат необходимата научна и приложна стойност и са в съответствие с областта на обявения конкурс.

Наукометричните показатели на кандидата отговарят на минималните национални изисквания и изискванията на VUSI за заемане на академичната длъжност „доцент”.

Справката за цитиранията на произведения на кандидата доказва, че те са 12 броя, достатъчни за заемане на академичната длъжност „доцент”.

2. Обща характеристика на научноизследователската и преподавателската дейност на кандидата

Научно-изследователската и публикационна дейност на кандидата показва, че резултатите от изследванията покриват обявените изисквания по конкурса, което отговаря на нуждите на „Висше училище по сигурност и икономика“ по обявения конкурс.

Монографията „Хауала. Същност. Типологии за изпиране на пари,

финансиране на тероризъм и пролиферация“ с автор Гергана Йорданова, 2023, ISBN 978-619-7143-14-0 е представена за рецензия като хабилитационен труд, където в логическа и методологическа последователност изследва и анализира етимологията, същността и особеностите на функциониране на древната Арабска неформална, небанкова, нерегулирана система за превод на парични средства със сетълмент от типа „Хауала“, без физическо прехвърляне на пари в брой.

Изследването е структурирано в увод, три глави, заключение и библиографски списък. Същото се позовава само на открити източници на информация, както и на декласифицирани такива по реда на Закона за защита на класифицираната информация и Правилника за прилагането му. В Първа глава е извършен анализ и синтезиране на съществуващото знание за произхода на системата „Хауала“. В логическа последователност във Втората глава е изследвано използването на системата за изпиране на пари. Третата глава е фокусирана върху проблемите, свързани с финансиране на тероризъм и пролиферация. На базата на изследванията си авторът генерира полезни идеи и прави удачни предложения за въвеждане в практиката.

Монографията е цялостен и завършен труд, който може да е полезен за ръководни и управленски длъжностни лица в сферата на сигурността – занимаващи се с проблемите за „изпиране“ на пари и финансиране на тероризма, социалното управление, политици, докторанти, студенти, интересувани се от темата и др.

Оценявам положително съдържателна и дидактическа същност на представените за становище монографичен труд и останалите публикации на кандидата.

3. Основни научни резултати и приноси

Приемам представените приноси на кандидата, които могат да се обобщят в следните области на знанието:

Научни приноси

1. Генерирано е ново теоретично знание за същността, етимологията и финансово-счетоводната същност на Арабската неформална система за парични преводи със сетълмент от типа „Хауала“, в контекста на националната и международната сигурност.

2. Структурирано е ново знание, под формата на методология за оценка и управление на риска при протичане на операции по сетълмент на парични средства от типа „Хауала“ (изведени са признаци и критерии). Разкрита е нейната типологията за изпиране на пари с цел финансиране на тероризъм и пролиферация, която с успех може да се използва за противодействие и за защита на националната и международната финансова сигурност.

3. Предложена е класификация и систематизация, по функционален признак, на различни видове бизнеси. Структурирано е ново знание за управлението на риска от „изпиране“ на пари и финансиране на тероризъм. Конструирана е система от критерии и показатели за съмнителни сделки, операции и клиенти, при извършване на сетълмент на парични средства от типа „Хауала“.

Практико-приложни приноси

1. Разкрита е възможната т.нар. „Черни Хауала“ да се потенциални операции по „изпиране“ на пари и финансиране на тероризъм.

2. Конструирана е система от критерии и показатели за съмнителни сделки, операции и клиенти, при извършване на сетълмент на парични средства от типа „Хауала“, която може да бъде от полза на службите за сигурност.

3. Дефинирани са основни елементи от характера на транзакциите по прехвърляне на парични средства със сетълмент от типа „Хауала“ като криминално деяние, което би могло да бъде инкриминирано и дефинирано като изцяло ново престъпление.

4. Изяснени са конкретни роли в рамките на сетълмент процеса по прехвърляне на парични средства със сетълмент от типа „Хауала“ в случаи на изпиране на пари, които могат да бъдат от полза на службите за сигурност.

5. Разработени са материали за въвеждане на нова учебна дисциплина „Ислямски финанси“ за подготовка на студенти или специализанти в курсове за последваща професионална подготовка и квалификация на служители на служби за сигурност

Научно-приложните приноси на кандидата оценявам положително.

4. Лични впечатления

Не познавам лично. д-р Гергана Димитрова Йорданова и нямам съвместни публикации с нея.

5. Заключение

Оценявам положително научната и преподавателска дейност на кандидата и богатия ѝ теоретичен и емпиричен опит. Гласувам положително и предлагам на уважаемите членове на Научното жури, да гласува положително за заемане на академичната длъжност „доцент“, за нуждите на ВУСИ, в област на висшето образование 9. Сигурност и отбрана, професионално направление 9.1. Национална сигурност (Противодействие на изпирането на пари и финансиране на тероризма и пролиферация), обявен в ДВ бр. 81/11.10.2022 г., от д-р **Гергана Димитрова Йорданова**.

Член на научното жури: .....

проф. д-р инж. Евгени Манев

10.02.2023

